

Ouder-Amstel op koers houden;
Verantwoordelijk, Verbindend, Vergroenend

Coalitieakkoord OAA – VVD - GL
2022 – 2026
Gemeente Ouder-Amstel

Inhoud

1	Woord vooraf	3
2	Leidende principes en ambities	4
3	Programma Sociaal/ afdeling Samenlevingszaken	5
3.1	Sociale zaken en werkgelegenheid	5
3.2	Arbeidsmarktbeleid	5
3.3	Jeugdzorg / Ouder en Kind	5
3.4	WMO	5
3.5	Schuldhulpverlening	5
3.6	Diversiteit, inclusie en inburgering	5
3.7	Onderwijs	6
3.8	Cultuur	6
3.9	Sport	6
3.10	Algemeen maatschappelijke voorzieningen	6
3.11	Gezondheid	6
4	Programma Ruimte/ afdeling Ruimte / Gebiedsontwikkeling	7
4.1	Ruimtelijke Ordening en gebiedsontwikkeling	7
4.2	Wonen	7
4.3	Beheer Openbare Ruimte	8
4.4	Duurzaamheid	8
4.5	VTH	10
4.6	Verkeer en Vervoer	10
4.7	Economische Zaken, Toerisme en Recreatie	10
5	Bestuur en Veiligheid	12
5.1	Bestuurlijke uitgangspunten	12
5.2	Openbare Orde en Veiligheid	12
5.3	Regionale samenwerking	13
5.4	Organisatie	13
6	Financiën	14
6.1	Financieel toekomstperspectief	14
6.2	Uitwerkingsrichting begroting 2023 e.v.	16

1 Woord vooraf

Ouder-Amstel Anders (OAA), de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) en GroenLinks (GL) bieden hierbij het coalitieakkoord aan voor de periode 2022 – 2026.

Het concept coalitieakkoord is tot stand gekomen op basis van de inbreng van de formerende partijen en de bijdragen die zijn ingebracht tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad op 5 april 2022. De input van de insprekers en de diverse fracties is afgewogen en voor zover mogelijk verwerkt in het concept coalitieakkoord. Het concept coalitieakkoord is voorgelegd in een openbare commissievergadering op 31 mei. Hierbij hebben inwoners en raadsfracties de mogelijkheid gekregen een verdere bijdrage te leveren aan het definitieve akkoord. In dit definitieve akkoord zijn de bijdragen verwerkt.

Door diverse insprekers is gevraagd naar het beeld van de coalitie ten aanzien van de financiële situatie van de gemeente. Deze is als volgt: de gemeente staat voor een grote financiële opgave door drie ontwikkelingen:

1. Er zijn door het rijk taken overgeheveld naar de gemeente zonder dat daar voldoende budget tegenover staat;
2. Het rijk heeft aangekondigd het gemeentefonds anders te gaan verdelen. Dat heeft tot gevolg dat onze gemeente minder budget krijgt uit het gemeentefonds;
3. Als gevolg van de woningbouwopgave in de regio zullen er in onze gemeente duizenden woningen gebouwd worden. Onze gemeente moet de komende jaren investeren in ambtelijke capaciteit en maatschappelijke voorzieningen (zoals scholen, sportvoorzieningen, etc) om deze ontwikkeling in goede banen te leiden. Helaas staan hier voorlopig geen inkomsten tegenover doordat de gemeente geen eigen grond heeft die we hiervoor kunnen verkopen.

De ruimte in de begroting die beïnvloedbaar is, is beperkt. Veel kosten staan vast in verband met de uitvoering van wettelijke taken of basisvoorzieningen. Binnen die beperkte ruimte hebben wij gekeken hoe we de bezuinigingsopgave kunnen invoeren op een manier dat het onze inwoners zo min mogelijk raakt. Helaas lukt dat niet helemaal zonder pijnlijke besluiten.

Als de bezuinigingen niet worden doorgevoerd wordt onze gemeente een zogenaamde artikel 12 gemeente. Dat betekent dat we onder provinciaal toezicht komen en de provincie besluiten neemt over de manier waarop het gat gedicht moet worden. In de praktijk bij andere gemeenten is te zien welke effect dat heeft: het armoedebeleid wordt teruggedraaid naar het wettelijk minimum en de ruimte voor lastenverhoging wordt maximaal benut.

2 Leidende principes en ambities

De afgelopen jaren is voor veel inwoners een moeilijke tijd geweest. Corona heeft op veel verschillende aspecten van ons leven een grote rol gespeeld en ook voor de gemeente heeft dit een grote impact gehad. De versoepelingen hebben weer lucht gegeven, maar de grote onzekerheden zijn nog niet voorbij. De oorlog in Oekraïne, stijgende energietarieven, inflatie en onvoldoende zekerheden vanuit de Rijksoverheid maken de situatie voor onze inwoners en de gemeente niet gemakkelijk. Een zware periode lijkt op handen waarbij lastige keuzes gemaakt moeten worden. Dit vraagt een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er liggen grote uitdagingen en samen willen wij de verantwoordelijkheid nemen om zo veel mogelijk te behouden wat onze gemeente zo mooi en leefbaar maakt.

Wij willen een gemeente zijn en blijven die:

- Uniek is in haar veelzijdigheid. Een mooie groene gemeente in de nabijheid van de grote stad met een dorps karakter;
- Bestuurd wordt door mensen die zelf in de gemeente geworteld zijn, dicht bij de inwoners staan en weten wat er leeft;
- Bestuurd wordt op basis van gelijkwaardigheid, zelfstandigheid en vertrouwen;
- Open en transparant is en een goede dienstverlening biedt;
- Er voor haar inwoners is;
- Financieel stabiel is en de groei van het aantal inwoners kan faciliteren;
- Zelfstandig is mits dit niet ten koste gaat van de kwaliteit van de dienstverlening;
- Inwoners betreft en deelname van een diversiteit aan inwoners aan de maatschappij stimuleert.

Ambities zijn er volop in de komende periode, vanwege de financiële positie zal terughoudend omgegaan moeten worden gegaan met extra uitgaven. Binnen de beschikbare financiële middelen willen wij ons echter in gaan zetten om:

- De kwaliteit van de leefomgeving in onze gemeente verder te verbeteren door o.a. het realiseren van meer groen en het beperken van geluidsoverlast van verkeer. Heel concreet willen we de komende 4 jaar dat er buiten de gebiedsontwikkeling minimaal 500 tot 1000 bomen netto bijkomen in onze gemeente en willen we de snelheid in de bebouwde kom terugbrengen naar maximaal 30 km/uur;
- Te zorgen dat meer jongeren en ouderen uit onze gemeente passende woonruimte kunnen vinden door o.a. voorrang op nieuwe woningen en het invoeren van een zelfbewoningsplicht;
- De zorg voor kwetsbaren in onze gemeente te verbeteren, o.a. door wachtlijsten in de jeugdzorg zoveel mogelijk te voorkomen en aandacht te hebben voor de toegankelijkheid van de voorzieningen;
- De mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte te verbeteren door o.a. het realiseren van een sportveld in Duivendrecht en diverse verbeteringen bij de Ouderkerkerplas;
- Inzet van handhaving verbeteren met duidelijke prioritering voor zichtbaarheid in avonduren en weekend. Ook in het groengebied dient 's avonds en in het weekend handhaving aanwezig te zijn.
- De dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren. Zo dient de gemeente snel en adequaat te reageren op berichten van inwoners. Er wordt een werkwijze ingevoerd om actief op de kwaliteit van de dienstverlening te sturen.

Daarnaast zetten we in op het zoveel mogelijk behouden van de huidige voorzieningen in de gemeente en het bouwen van veel nieuwe woningen tussen de Arena en het Amstelkwartier. We zetten extra stappen op het gebied van duurzaamheid om de afhankelijkheid van gas en andere fossiele brandstoffen te verminderen. Investeren in een groene, fijne openbare ruimte staat hoog op de wensenlijst. Houdbare gemeentefinanciën zullen nu echter vragen om in de raad het gesprek aan te gaan over bezuinigingen en lastenverhogingen waar nodig om het gesignaleerde gat in de begroting als gevolg van het beleid van de Rijksoverheid te dichten.

3 Programma Sociaal/ afdeling Samenlevingszaken

Binnen het programma sociaal is het doel om inwoners van Ouder-Amstel volwaardig en zo zelfstandig mogelijk te laten wonen, werken en deelnemen aan de samenleving op een actieve en respectvolle manier. Tegelijkertijd is niet alleen individueel optimaal functioneren belangrijk, maar ook het stimuleren van de sociale cohesie.

3.1 Sociale zaken en werkgelegenheid

De inzet van het beleid is om zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen. We zetten in op een positief participatie- en armoedebeleid. Werken moet lonen. Om het uitzicht op een structureel betere situatie en vast werk te vergroten, willen we ruimte bieden om gedurende een nader te bepalen tijd bij te verdienen naast een uitkering. We nemen het minimabeleid onder de loep om binnen de beschikbare middelen de ondersteuning zo effectief mogelijk te maken. We hebben extra aandacht voor draagkracht van minima bij energietransitie.

3.2 Arbeidsmarktbeleid

De best passend opgeleide beroepsbevolking is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van onze gemeente en de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Zeker in een tijd van grote veranderingen op de arbeidsmarkt, door de energietransitie, grote bouw- en vervoersopgaven en zorg voor ouderen: veranderingen die vragen om een wendbare arbeidsmarkt. Dat vraagt om een aanbod van onderwijs en (om- en bij) scholing dat anticipeert op de veranderende vraag. Daarom bouwen we, samen met de andere gemeenten en de provincies in de MRA, permanent aan relevante coalities op dit gebied. Het kan gaan om coalities met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere relevante stakeholders. Daarbij faciliteert de MRA een Leven Lang Ontwikkelen.

3.3 Jeugdzorg / Ouder en Kind

Jeugdzorg is een taak die vanuit het Rijk gedecentraliseerd is naar de gemeente met daarbij de opdracht om ervoor te zorgen dat de kosten op jeugdzorg worden verlaagd. Dit blijkt een moeilijke opdracht.

Onze inzet is om waar we dat kunnen beïnvloeden, wachtlijsten te voorkomen. Preventieve activiteiten zijn gericht op het voorkomen van zwaardere jeugdzorg.

Er komt een scherpere afbakening tussen de rol van de opvoeder en wat wij scharen onder jeugdzorg en de rol van de gemeente daarin. Hierdoor zorgen we ervoor dat dringende jeugdzorg direct toegankelijk blijft en de gemeente geen wachtlijsten hoeft te gaan hanteren voor deze groep.

3.4 WMO

Soms hebben onze inwoners hulp nodig om zelfstandig te kunnen functioneren c.q. blijven wonen. We vinden het belangrijk dat mensen die dat nodig hebben een beroep op deze zorg kunnen doen en zien daarin beperkt ruimte voor bezuinigingen. Juist om deze zorg betaalbaar te houden, gaan we kritisch kijken of de ondersteuning en activiteiten die de gemeente biedt passend zijn.

3.5 Schuldhulpverlening

De coalitie staat de komende vier jaar een geïntegreerde schuldhulpverlening voor. Via vroegsignalering kunnen problematische schulden worden voorkomen. We hebben aandacht voor de 'klantreis' voor mensen die in problematische schulden zijn of dreigen te komen en willen die verbeteren via aansluiting bij de Nederlandse Schuldhulproute (NSR) om de dienstverlening efficiënter te kunnen vormgeven.

3.6 Diversiteit, inclusie en inburgering

We hebben extra aandacht voor discriminatie op grond van racisme en betrekken daarbij het meldpunt discriminatie. We willen daarnaast in de komende collegeperiode aandacht geven aan:

- Een regenboogpad;
- Internationale vrouwendag en 'coming out Day';
- Diversiteit in de namen bij nieuwe straten;
- Diversiteit in aannamebeleid;
- Bij het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met minder validen, ouderen en gehandicapten;

- Toegankelijke informatie: brieven en andere informatie van de gemeente zoveel mogelijk op taalniveau B1.

Grote groepen Oekraïense vluchtelingen zoeken tijdelijk onderdak in Nederland. Ook zijn er nog steeds grote groepen statushouders uit andere oorlogsgebieden zoals in Syrië en delen van Afrika die een status hebben gekregen als erkend vluchteling. Voor de integratie is het van belang deze mensen te helpen met inburgeren en ze taallessen te verstrekken. Ook in de komende collegeperiode zetten we hierop in.

3.7 Onderwijs

Onderwijs is een belangrijke basisvoorziening in de gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor goede huisvesting voor alle scholen in onze gemeente. In deze collegeperiode wordt een start gemaakt om 'Het Kofschip' via nieuwbouw op de huidige locatie toekomstbestendig te maken. Voor de 'Amstelschool' wordt in deze periode afhankelijk van een nader onderzoek beoordeeld of er nieuwbouw of renovatie moet plaatsvinden. Op het terrein van onderwijs beperkt de gemeente zich tot uitvoering van de wettelijke taken. Daarbinnen is aandacht voor 'Voor- en vroegschoolse educatie' (VVE) / onderwijsachterstand, passend onderwijs, voortijdige schoolverlaters (VSV) en kansengelijkheid binnen het onderwijs.

3.8 Cultuur

Evenementen geven plezier en maken de gemeente economisch aantrekkelijker. We willen meer evenementen toestaan bij de Ouderkerkerplas. We denken hierbij aan kleine tot middelgrote evenementen, die passen bij de natuurlijke omgeving of zijn te koppelen aan sport.

De bibliotheken in Ouder-Amstel en Duivendrecht vinden we belangrijke voorzieningen voor onze inwoners. We zetten erop in om deze voorzieningen beschikbaar te houden met de inzet van meer vrijwilligers. We streven daarbij naar meer efficiëntie in onze culturele voorzieningen.

3.9 Sport

Sport is belangrijk voor de ontspanning en de gezondheid van onze inwoners. Sportevenementen dragen bij aan het stimuleren van bewegen (en ontmoeten) en juichen we toe. We willen investeren in (natuurvriendelijke) verlichting, sportvoorzieningen en hardlooproutes bij de Ouderkerkerplas. In Duivendrecht gaan we kijken of een sportvoorziening kan worden ingepast. Gedacht kan daarbij worden aan een Cruifcourt of buitensportpark. Het Amstelbad is een belangrijke en goed gewaardeerde voorziening in onze gemeente die door de inzet van vrijwilligers de gemeente weinig kost. We zien daarom ook grote meerwaarde om het Amstelbad te behouden. De sporthal 'De Bindelwijk' biedt veel inwoners ruimte om te sporten en willen we daarom behouden.

3.10 Algemeen maatschappelijke voorzieningen

We willen inzetten op het enthousiasmeren van meer vrijwilligers, met als achterliggend doel iedereen zoveel mogelijk bij de maatschappij te betrekken. We streven daarbij naar diversiteit in de samenstelling. Met meer vrijwilligers proberen we voorzieningen beter in stand te houden die een maatschappelijk doel dienen, zoals de bibliotheek en buurthuizen.

3.11 Gezondheid

De coalitie zet in op het concept gezonde gemeente. Dit behelst de combinatie van gezonde voeding, sportvoorzieningen, recreatiemogelijkheden en psychische ontspanning. Het ontmoedigen van roken, alcohol, lachgas en drugs zijn daarbij een belangrijke pijler. Preventie speelt hierbij een belangrijke rol. Wij werken daarbij samen met huisartsen, sportorganisaties, GGD, lokale supermarkten, agrariërs en horeca. Het nieuwe gezondheidsbeleid geeft hieraan extra aandacht en onderzoekt de mogelijkheid van het inzetten van Fitcoins. Communicatie over een gezonde levensstijl speelt een belangrijke rol. Daarbij brengen we de beweegroutes nader onder de aandacht bij onze inwoners.

4 Programma Ruimte/ afdeling Ruimte / Gebiedsontwikkeling

4.1 Ruimtelijke Ordening en gebiedsontwikkeling

Een aantrekkelijk en vitaal landschap in de regio is waardevol voor de economie en de leefomgeving van de bewoners. Opgaven op het gebied van duurzame energie, woningbouw en klimaatbestendigheid stellen het landschap voor complexe uitdagingen en bieden ook kansen. Door samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners in de Metropoolregio Amsterdam kan het landschap beter worden ontwikkeld, beheerd en onderhouden.

We werken in dat kader verder aan een omgevingsvisie en omgevingsplan, die vanaf 2023 naar verwachting de leidraad zal vormen van ons ruimtelijk handelen. We werken daarnaast verder aan meerdere grotere gebiedsontwikkelingen in onze gemeente: De Nieuwe Kern en Werkstad Overamstel (waaronder Entrada). Beide gebiedsontwikkelingen worden uitgevoerd volgens de vastgestelde structuur-, uitvoerings- of bestemmingsplannen. Vanaf 2025/2026 gaat dit volgens de huidige verwachtingen leiden tot grote hoeveelheden woningbouw, kantoren en voorzieningen. In deze raadsperiode valt dus de bijzondere overgang van plan naar realiteit, waarbij de stapsgewijze planvorming en realisatie nog meerdere raadsperioden zal vergen.

Ten aanzien van de ontwikkelingen rond het Gezellenhuis staan wij in principe positief tegenover het wijzigen van de bestemming naar horeca om de toekomst zeker te stellen en zeker te zijn dat renovatie van het Gezellenhuis wordt gerealiseerd. Daarbij dient in de verdere planvorming rekening te worden gehouden met:

- Een prettige leefomgeving voor de omwonenden;
- Het beperken van parkeeroverlast;
- Dat de maatschappelijke functie zoals gepresenteerd ook uitgevoerd gaat worden.

4.2 Wonen

De woningmarkt moet toegankelijk zijn voor een diversiteit aan mensen. Een toegankelijke woningmarkt is een voorwaarde voor een (economisch) sterke en gezonde gemeente en regio. We stemmen binnen de Metropoolregio Amsterdam af waar woningen bijgebouwd kunnen worden. Voor de gebiedsontwikkeling in De Nieuwe kern en Werkstad OverAmstel is de ontwikkeling van Schiphol en de daarbij behorende geluidscontour een belangrijk en bepalend gegeven. Deze geluidscontouren zijn verdeeld in zones die zijn vastgelegd in het Luchthavenindelingsbesluit (LIB). In het plangebied van zowel de Werkstad OverAmstel als De Nieuwe Kern ligt de LIB4 zone (woningbouw vrijwel onmogelijk, alleen met verklaring van geen bezwaar door ministerie) en de LIB5 zone. In de LIB5 zone mag woningbouwontwikkeling plaatsvinden zolang er sprake is van Bestaand Stedelijk Gebied (BSG). Zekerheid hierover zal ontstaan als de Raad van State uitspraak doet over een eerste bestemmingsplan of omgevingsvergunning. We volgen deze ontwikkelingen en zetten in op zoveel mogelijk ruimte voor woningbouw.

De coalitie zal zich inzetten om woningen betaalbaar en bereikbaar te houden. Voorbeelden hiervan zijn: vergunningplichtig maken van kamergewijze verhuur, het invoeren van opkoopbescherming, dure huur ontmoedigen, aanscherping van de doelgroepenverordening en het mogelijk maken van sociale koop. We willen de doorstroming op de woningmarkt stimuleren en we houden de norm voor 30% sociale huur in stand.

We zetten ons in voor:

- Meer woningen voor jongeren en eventueel ouderen. Dit versnellen door bij projecten meer te werken met prefab woningen;
- Waar mogelijk het omzetten van kantoor- naar woonruimte;
- Duurzame woningen.

Het realiseren van de geplande woningbouw. Waarbij we aandacht hebben voor:

- Het stimuleren van eigen woningbezit door het invoeren van een zelfbewoningsplicht;
- Inzetten op maximale voorrang voor inwoners van onze gemeente, afgestemd naar landelijke normen;

- Ambtelijke inzet hiervoor binnen de wettelijke kaders zoveel mogelijk laten financieren door initiatiefnemers;
- Woningbouw op het manege-terrein wordt gerealiseerd volgens de vastgestelde visie.

4.3 Beheer Openbare Ruimte

Wij hechten veel belang aan een schone en hele openbare ruimte. We zetten als coalitie in op de volgende onderwerpen:

- Bestaande bomen, groen en biodiversiteit zoveel mogelijk behouden;
- Op concrete plekken steen veranderen voor groen (biodiversiteit + klimaatadaptatie);
- Kwaliteit van het groenonderhoud verhogen. Voorlopig dient dit binnen bestaande budgetten uitgevoerd te worden maar dit staat hoog op de prioriteitenlijst als er meer financiële ruimte ontstaat;
- De inrichting van de openbare ruimte dient bij te dragen aan de biodiversiteit;
- Aanscherpen bomenbeleid en het versneld planten van bomen vanuit het bomenfonds;
- Uitnodigende en uitdagende speelvoorzieningen.

Het groen versterken:

- Nieuw groen vanuit het bomencompensatiefonds in de huidige gebieden;
- Groen is onderdeel van de uitbreidingsplannen, zoals een nieuw te realiseren stadspark in De Nieuwe Kern en prominent aanwezig in bouwprojecten in bestaande kernen;
- Meer mogelijkheden creëren om ook van het groen te genieten;
- Meer gebruik van inheemse boomsoorten;
- Toekomstgericht planten van groen door rekening te houden met verzakkingen en biodiversiteit.

Het centrumplan voor Ouderkerk aan de Amstel wordt gefaseerd uitgevoerd. Onderzocht wordt of de kosten voor de gemeente kunnen worden beperkt bijvoorbeeld door onderdelen van het plan waaronder de fontein via sponsoring te realiseren.

Met de NS gaan we om tafel om aandacht te vragen voor de toegang tot het station aan de kant van de Rijksstraatweg voor mindervaliden, bijvoorbeeld door de aanleg van een lift.

4.4 Duurzaamheid

Ouder-Amstel wil volop bijdragen aan het beperken van de opwarming van de aarde en de impact van klimaatverandering op onze gemeente beperken door klimaatadaptatie.

Om de opwarming te beperken willen we de overgang naar duurzame energie versnellen en buiten de gebiedsontwikkeling 500 – 1000 extra bomen planten in onze gemeente.

Onze gemeente levert een actieve bijdrage aan de verduurzaming van de leefomgeving van onze inwoners. Dit doet de gemeente onder andere door circulair in te kopen en te werken aan het circulair maken van de grondstoffenketens.

Klimaatadaptatie

Afgelopen jaar is een klimaatadaptatieplan vastgesteld. Wij willen hier uitvoering aan geven en zorgen dat bij het opknappen van bestaande buurten of nieuwbouw er meer groen wordt gerealiseerd en minder verharding in de openbare ruimte en in de tuinen. Er zal worden gekeken naar de mogelijkheden om groene daken en groene tuinen te stimuleren door gebruik te maken van de regelingen die hiervoor zijn vanuit Rijk en provincie.

Bomen planten

Bomen planten zorgt ervoor dat meer CO₂ wordt afgevangen. Bovendien zorgen bomen voor koelte en helpen om geluidsoverlast te beperken. Ze geven welzijn aan onze bewoners. De komende 4 jaar willen wij dat het bomencompensatiefonds wordt ingezet om grote hoeveelheden bomen te planten. Er moet een concreet plan komen dat ertoe leidt dat buiten de gebiedsontwikkeling in de komende 4 jaar tenminste 500-1000 bomen worden geplant. Onder andere bij de Ouderkerkerplas langs de A9. (Bij nieuwbouwprojecten bij de projectontwikkelaars bespreekbaar maken meer groen in het project op te nemen).

Ook willen we een groot groen stadspark aanleggen in de DNK waarmee extra bomen worden gerealiseerd in de openbare ruimte. Wij realiseren ons dat hierdoor de kosten voor groen onderhoud verder zullen stijgen. Het belang van groen is echter dusdanig groot dat wij vinden dat dit noodzakelijk is. Naast het aanplanten van meer bomen willen we extra aandacht geven aan het stimuleren van de biodiversiteit.

Energieneutraal

Eerder is het doel vastgesteld om als gemeente in 2040 energieneutraal te zijn. Dit doel wordt gehandhaafd. Er wordt gekwantificeerd wat dat vraagt aan concrete stappen de komende 18 jaar. Het is sowieso duidelijk dat het behalen van dat doel extra stappen vraagt. Die stappen gaan we zetten, waarbij energie besparen de eerste prioriteit heeft. Hiermee wordt tevens een bijdrage geleverd aan het bestrijden van energiearmoede. Het kabinet heeft al aangekondigd dat er miljarden vrij worden gemaakt om stappen te zetten op dit thema. Wij willen zorgen dat we als gemeente hier maximaal gebruik van maken om de noodzakelijke stappen mogelijk te maken.

Energiebronnen

Zonne-energie heeft nog veel groeipotentieel in onze gemeente. Niet alleen door zonnepanelen, maar ook met zonnecollectoren. Wij willen dat alle daken die daarvoor geschikt zijn worden gebruikt om zonne-energie op te wekken. Daarbij wordt opwek niet beperkt tot het eigen energieverbruik, maar wordt het volledige potentieel benut. Ook de geluidschermen langs de snelwegen moeten hiervoor volledig worden benut. Er is door de gemeente een warmtetransitievisie vastgesteld om de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen te verminderen. Deze zal worden uitgevoerd binnen de budgetten die hiervoor door het rijk ter beschikking worden gesteld, waarbij aandacht zal worden gegeven aan de betaalbaarheid voor onze inwoners. Naast het besparen van energie is het opwekken van duurzame energie van belang.

Concreet zien wij de volgende stappen voor ons:

- Met Rijkswaterstaat gaan we om tafel om alle geluidschermen te gaan gebruiken voor de opwek van zonne-energie;
- We bespreken met woningbouwverenigingen en corporaties de wensen om de aanleg van zonnepanelen en zonnecollectoren op daken te versnellen;
- We stimuleren de collectieve inkoop van zonnecollectoren zodat meer bewoners dit gaan inzetten;
- We streven bij nieuwe grotere en kleinere woningbouwprojecten naar klimaat neutrale bouw;
- Bij grootschalige verbouwingen ook inzetten op klimaatneutraal;
- Gebruik van eigen vastgoed/voorzieningen van de gemeente voor opwek van zonne-energie;
- Daken van scholen willen we volledig benutten voor opwek van zonne-energie bij nieuwbouw;
- Het plaatsen van zonnepanelen boven parkeerplaatsen wordt verder verkend mits hiervoor geen bomen weggehaald hoeven te worden;

Windmolens

Voor de komst van extra windturbines in Ouder-Amstel geldt “nee, tenzij...”. Op dit moment loopt voor het zoekgebied voor windenergie een natuuronderzoek om de effecten op flora en fauna ter plaatse in kaart te brengen. Daarnaast is het Rijk op dit moment milieunormen aan het herijken voor windenergie, bijvoorbeeld de criteria rondom afstand en geluid. Bewoners zijn ook verdeeld over de komst van windmolens. Deze coalitie vindt het belangrijk dat bewoners zich over dit onderwerp kunnen uitspreken. Daarom is de lijn die voor windmolens wordt gehanteerd dat als uit onderzoek blijkt dat binnen het zoekgebied ruimte is voor een windmolen, dit via een referendum wordt voorgelegd aan de inwoners waarbij de coalitie zich aan de uitkomst zal conformeren.

Het buitengebied (Amstelscheg, Ronde Hoep) blijft vrij van zonnepanelen op de grond en er is geen ruimte voor kleine windmolens.

Circulaire economie

Onze gemeente levert een actieve bijdrage aan de verduurzaming van de leefomgeving van onze inwoners. Dit doet de gemeente door verdere stappen te zetten in circulaire inkoop en te werken aan het circulair maken van de grondstoffenketens. We onderzoeken de mogelijkheden voor verbeteren van de service rondom afval, mits voldaan blijft worden aan het geschetste beeld voor kostenbesparingen bij Diftar.

Fairtrade gemeente

De coalitie wil zich inspannen om van Ouder-Amstel een Fairtrade Gemeente te maken. Daarmee dragen wij eraan bij dat producenten een eerlijke prijs krijgen en dat de omstandigheden waarin zij werken menswaardig zijn en met aandacht voor milieuvriendelijke productieprocessen. Als Ouder-Amstel een Fairtrade gemeente is dan leveren wij een belangrijke bijdrage aan duurzame armoedebestrijding.

4.5 VTH

Vergunningen, toezicht en handhaving zijn belangrijk voor de rechtszekerheid en beperking van overlast. Om dit te bereiken en behouden willen we meer inzetten op bestuurlijke boetes.

We hebben daarbij de wens dat de aansturing van toezicht en handhaving zodanig gebeurt dat inzichtelijk wordt gemaakt dat de kosten en opbrengsten van de extra inzet op handhaving elkaar opheffen. Er dient naast risicogerichte handhaving, prioriteit gegeven te worden aan de inzet op bestuurlijke boetes.

Met name bij evenementen moet worden gekomen tot een optimale inzet van de handhaving, in afstemming en samenwerking met de aangrenzende gemeenten. Hierbij moet maximaal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die de wet- en regelgeving bieden.

4.6 Verkeer en Vervoer

Samen met de buurgemeenten en andere deelnemers in de MRA werken wij verder aan een optimale bereikbaarheid voor voetgangers, fietsers, ov-reizigers en automobilisten in onze gemeente en naar werk- en andere locaties elders in de regio.

Voor de bereikbaarheid van nieuwe woonlocaties is samenwerking noodzakelijk om goede afspraken met het Rijk te kunnen maken. Naast investeringen die worden gedaan in infrastructuur en openbaar vervoer winnen slimme en innovatieve oplossingen (smart mobility) aan belang. We werken samen met Vervoerregio Amsterdam, andere overheden, bedrijven en kennisinstituten om kansrijke oplossingen en toepassingen te versnellen en uit te rollen in onze gemeente en de Metropoolregio Amsterdam.

We zetten in de komende periode in op:

- Een betere verkeerstream rond het Arenagebied en de afwikkeling van verkeer aldaar;
- Betere OV in het weekend en straks richting de woongebieden in De Nieuwe Kern, Entrada en Werkstad Overamstel;
- Minder geluidsoverlast door verkeer en betere luchtkwaliteit: binnen de bebouwde kom maximaal 30 km/h, op sommige plekken de auto te gast en bij snelwegen stil asfalt, geluidswerende en luchtkwaliteitverbeterende maatregelen (in samenwerking met Rijkswaterstaat);
- Meer inzet op (elektrisch) deelvervoer en verhogen fietsnormen in openbare ruimte en bij nieuwbouwprojecten.
- Scherpere inzet op beperking overlast Schiphol
- Aanpassing van de rotonde Jacob van Ruisdaelweg;
- Aanpak verkeerssituatie scholen Duivendrecht;
- Fietspad langs de A9;
- Realisatie uitbreiding fietsenstalling Burgemeester Stramanweg.

4.7 Economische Zaken, Toerisme en Recreatie

Ondernemers zijn belangrijk voor de voorzieningen en werkgelegenheid. Daarom is een goed en regelmatig overleg met deze doelgroep van essentieel belang. Ook het contact met ontwikkelaars in onze gemeente is onderdeel van dit beleidsveld.

Het ontwikkelen, transformeren en verduurzamen van werklocaties, zoals kantoren en bedrijventerreinen, kan niet los worden gezien van wat er in de regio gebeurt. Vanwege de woon-werkbalans, leefbaarheid en de druk op het mobiliteitssysteem stemmen we dit af met onze partners in het Platform bedrijventerreinen en kantoren van de Metropoolregio Amsterdam (Plabeka).

Om de woon- en werkomgeving van de inwoners te verbeteren, wil de gemeente efficiënte en schone stedelijke distributie voor goederen met zo min mogelijk hinder. Samen met andere overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de Metropoolregio Amsterdam stimuleert onze gemeente de mogelijkheden voor een efficiëntere, schonere en veiligere bevoorrading van onze winkels en bedrijven.

De verwachting is dat het toerisme na de coronapandemie weer verder zal groeien. De spreiding van de bezoekers aan Amsterdam over de regio biedt grote (economische) kansen voor onze gemeente. We werken daarom intensief samen met andere overheden en het bedrijfsleven in het toerisme in de Metropoolregio Amsterdam. We kunnen daarbij onze parels Beth Haim en het Amstelmuseum onder de aandacht blijven brengen.

5 Bestuur en Veiligheid

5.1 Bestuurlijke uitgangspunten

Een moderne gemeente beweegt mee met maatschappelijke ontwikkelingen en de daarbij behorende vormen van communicatie. Werken naar de letter van de wet, volgens de geest van de wet maar met een menselijke maat is ons uitgangspunt. Heldere communicatie en voorspelbaar & dienstbaar handelen zijn hierbij sleutelbegrippen.

De gemeente stelt zich nog sterker als dienstverlener op. Ook hechten we erg aan participatie van diverse groepen inwoners, bedrijven en organisaties. Om een transparante, efficiënte en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening te bereiken willen we:

- Bestuurlijke overleggen beter vastleggen en publiceren;
- Minder besloten raadsvergaderingen;
- Meer focus op efficiency en effectiviteit;
- Zorgen dat er gericht met externe onderzoeken omgegaan wordt, waarbij de onderzoeksopdracht met de gemeenteraad wordt afgestemd;
- Kritisch kijken naar het aantal overleggen in de organisatie en wie bij welk overleg zit;
- Heldere en tijdige communicatie richting inwoners en ondernemers, alerter reageren op berichten en terugkoppeling geven;
- Een overheid die er is voor de inwoners en niet andersom. Dat vertaalt zich concreet naar beleid en uitvoering waarin inwoners en ondernemers centraal staan. Processen richten we daarop zo veel mogelijk in.
- Inwoners laagdrempelig bij besluitvorming betrekken door bijvoorbeeld vaker digitale enquêtes in te zetten. Hierbij inzetten op een goede vertegenwoordiging, zodat niet een kleine groep inwoners bepalend is in de inspraak.
- De mogelijkheden verkennen om jongeren meer te betrekken bij de lokale politiek.
- Communiceren in begrijpelijke taal. De 20 meest verstuurde standaardbrieven vanuit de gemeente worden daarop gecontroleerd en aangepast.
- De spreiding van voorzieningen over de regio op basis van een overkoepelend plan tot stand laten komen. De verdeling van het Gemeentefonds is mede gebaseerd op het idee dat Amsterdam en Amstelveen belangrijke voorzieningen voor onze gemeente realiseren. Dat betekent ook dat we mogen verwachten dat onze inwoners van die voorzieningen gebruik mogen maken. Daar moeten goede afspraken over worden gemaakt.
- Zelfverzekerd optreden in onze contacten met omliggende grotere gemeenten.

Binnen deze gezonde, transparante bestuurscultuur willen we pro-actiever optreden tegen onjuiste communicatie van inwoners en belangenverenigingen, verspreiding van nepnieuws, stemmingmakerij en dergelijke. Met de juiste feiten zullen die worden weerlegd.

In het kader van de Wet Open Overheid (WOO) streven we naar meer transparantie en een persoonlijker afhandeling van meldingen door inwoners.

We willen Duivendrechtse zaken ook graag in Duivendrecht bespreken met de belanghebbenden en omwonenden.

5.2 Openbare Orde en Veiligheid

Openbare orde en veiligheid zijn belangrijk voor het gevoel van welzijn en veiligheid van onze inwoners. In dat licht zetten we in op:

- Extra handhaving in de nieuwe ontwikkelgebieden. Deze wordt uitgevoerd onder regie van de gemeente Ouder-Amstel, waarbij meer wordt ingezet op bestuurlijke sancties als handhavingsmiddel. Daarmee vergroot je het veiligheidsgevoel van de inwoners.
- Het verbeteren van de verlichting, sociale veiligheid bij de Van der Madeweg en eventueel andere onverlichte plekken in onze gemeente.

- Het optimaal gebruik van beschikbare camera's in de gemeente om daders op te sporen bij inbraken of andere overtredingen.
- Het realiseren van natuurvriendelijke verlichting bij de Ouderkerkerplas.
- Het werkend houden en snel repareren indien nodig van straatverlichting.
- Inzet van handhaving met duidelijke prioritering met zichtbaarheid in avonduren en weekend. Ook in het groengebied dient 's avonds en in het weekend handhaving aanwezig te zijn.
- Sociale cohesie, sociale veiligheid, en preventie.
- Advies over hang- en sluitwerk.
- De ondersteuning buurt-appgroepen
- Het meer betrekken van het thema sociale veiligheid in (her)inrichting openbare ruimte
- Het tegengaan van criminaliteit met een discriminerende intentie.
- Het tegengaan van alcoholmisbruik, drugsgebruik en lachgas.

5.3 Regionale samenwerking

We werken op veel niveaus samen: bijvoorbeeld in de MRA, met de omgevingsdienst, in het sociaal domein, binnen Amstelland-Meerlanden, met Diemen en Uithoorn en uiteraard met Duo+. De samenwerking met vooral de Amstelland-Meerlanden gemeenten en onze vaste samenwerkingspartners Diemen en Uithoorn is hierbij essentieel. We werken slim samen en benutten de regionale kracht om als kleine gemeente optimaal ambtelijke en bestuurlijk te functioneren.

De coalitie onderkent de noodzaak van de samenwerking in Duo+, maar is kritisch op de kosten en de kwaliteit.

5.4 Organisatie

Een gemeente die wat van zijn inwoners verwacht en die een rol heeft in het welzijn van zijn inwoners geeft zelf het goede voorbeeld. Een goed functionerend ambtelijk apparaat is hierbij een kritische randvoorwaarde.

Organisatieontwikkeling

De ambtelijke organisatie krijgt bij een toenemend aantal inwoners ook meer vragen. De planning en gebiedsontwikkelingen zoals in de Nieuwe Kern vragen om voorinvesteringen. Door het aantal wethouders te beperken tot drie wil de coalitie de bestuurlijke kosten beperken. Wij zien ruimte de groei van het ambtelijk apparaat in te perken door:

- Het kritisch zijn op en het beperken van het aantal overleggen;
- Door het verrichten van minder onderzoeken en het meer inzetten op de expertise van het zittende ambtelijk apparaat;
- De bestuurlijke vragen te beperken waardoor meer tijd kan worden gestopt in de kwaliteit van de voorstellen.

Het werken aan grote en prioritaire opgaven betekent voor een kleine organisatie dat scherp moet worden gekozen tussen wat wel en wat niet wordt opgepakt. De coalitie heeft daarom als uitgangspunt "wat we doen, doen we goed" in plaats van "we doen alles, en zo goed mogelijk".

Digitalisering

In de afgelopen jaren is hard gewerkt aan het aanleggen van de basisinfrastructuur voor het digitale werken in onze organisatie. De hardware is grotendeels op orde, processen zijn verregaand gedigitaliseerd. Via digitalisering willen we inzetten op het behoud van dienstverlening in een efficiëntere vorm voor onze inwoners. Voor ouderen en laaggeletterden blijft het uiteraard ook mogelijk om telefonisch of fysiek afspraken te maken. De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid in de digitale wereld. In toenemende mate zijn de bronbestanden van de gemeente leidend. Daarmee worden deze gemeentelijke gegevensverzamelingen en -verwerkingen een mogelijke prooi voor kwaadwillende elementen en een kwetsbare schakel in de maatschappij. Daarom hecht de coalitie een groot belang aan onze cybersecurity.

6 Financiën

6.1 Financieel toekomstperspectief

De gemeente moet een solide en sluitende meerjarige financiële positie hebben en houden. Als gevolg van oplopende kosten voor jeugdzorg en onvoldoende financiering vanuit het Rijk voor taken die ze overgedragen hebben naar gemeenten, staan de gemeentefinanciën onder een steeds grotere druk. Daarbij pakt de systematiek van herverdeling van het gemeentefonds nadelig uit voor onze gemeente. Tegelijkertijd zijn er voorinvesteringen nodig op diverse grote ruimtelijke projecten. Er kan niet meer uitgegeven worden dan er binnen komt. Daarom zal het college op alle mogelijke manieren moeten zoeken naar besparingen en kan dit niet langer zonder dat inwoners hier last van hebben.

De ruimte in de begroting die beïnvloedbaar is, is beperkt. Veel kosten staan vast in verband met de uitvoering van wettelijke taken of basisvoorzieningen. Binnen die beperkte ruimte hebben wij gekeken hoe we de bezuinigingsopgave kunnen invoeren op een manier dat het onze inwoners zo min mogelijk raakt. Helaas lukt dat niet helemaal zonder pijnlijke besluiten. Er wordt een balans gezocht naar enerzijds bezuinigen op het ambtelijk apparaat, het doorvoeren van bezuinigingen en een verhoging van de lokale lasten.

Als de bezuinigingen niet worden doorgevoerd wordt onze gemeente een zogenaamde artikel 12 gemeente. Dat betekent dat we onder provinciaal toezicht komen en de provincie besluiten neemt over de manier waarop het gat gedicht moet worden. In de praktijk bij andere gemeenten is te zien welke effect dat heeft: het armoedebeleid wordt teruggedraaid naar het wettelijk minimum en de ruimte voor lastenverhoging wordt maximaal benut.

De begroting wordt transparanter gemaakt om inzicht te geven aan de bewoners en ondernemers waar het geld aan besteed wordt en de raad beter in staat te kunnen stellen om te sturen op de financiën.

Het opleveren van een sluitende begroting wordt zonder verregaande maatregelen steeds lastiger. Voor de meerjarenbegroting geven we een richting mee om de begroting sluitend te krijgen. We verwachten van de organisatie dat er zeer kritisch gekeken wordt naar de tijdsbesteding en dat alle uitgaven onder de loep genomen worden. We verwachten dat het college op basis van de uitwerkingsrichting komt met een voorstel voor een sluitende begroting voor de jaren 2023 tot en met 2025.

De financiële positie van de gemeente maakt het essentieel om keuzes te maken in de lokale lasten, het beleid, ambities en niveau van dienstverlening. Als de nieuwe raad ruimte wil vinden voor nieuwe ambities, zal een proces in gang moeten worden gezet waarbij oud beleid plaats maakt voor nieuw beleid.

De coalitie heeft de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Leges zijn 100% kostendekkend;
- Alle zaken die op ons grondgebied worden gerealiseerd moeten volledig kostendekkend zijn;
- Lobby voor financiering vanuit Den Haag voor onze opgave in de uitbreidingsgebieden;
- Een positief sluitende begroting waarbij een balans gezocht wordt tussen het belasten van inwoners/ondernemers, bezuinigen op ambtelijke inzet en bezuinigen op voorzieningen/activiteiten inwoners;
- We maken het tekort als gevolg van door het Rijk ingezette bezuinigingen zichtbaar door voor dat deel de begroting niet sluitend te maken en een actieve lobby te voeren om dat gat door het Rijk te laten betalen;
- We stoppen met nieuwe taken van het Rijk aannemen als niet gegarandeerd is dat daar voldoende middelen bij komen;
- We gaan actiever optrekken richting bijvoorbeeld de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Hierin zoeken we de samenwerking met gelijkgestemde gemeenten die dezelfde problematiek ervaren;
- We gaan bijhouden waar het Rijk heeft toegezegd voldoende budget heeft toegezegd, maar niet heeft gegeven. Waar ze dat niet hebben gedaan sturen we ludiek de 'rekening' naar het Rijk;

We hebben aanvullende ambities voor deze gemeente. Wij gaan ons maximaal inspannen om de bezuinigingen door het Rijk terug te draaien en aanvullende middelen te krijgen zodat we kunnen investeren in:

- Onderhoud van het groen;
- Een kwaliteitsimpuls voor de speelruimte in het dorp.

6.2 Uitwerkingsrichting begroting 2023 e.v.

De uitgangssituatie voor 2023 en verder is niet rooskleurig. In het ambtelijk overdrachtsdocument is een tekort geschetst van 1,2 miljoen in 2023. Daarnaast zijn een aantal indicatieve uitgaven geschetst die in dit tekort nog niet meegenomen zijn, zoals een extra formatieaanvraag van de organisatie (1,5miljoen), de afschrijvingskosten voor het centrumplan (80k), zettingsproblematiek van de wijk Benning (minimaal 500k) en de stijging van de kosten van groenonderhoud op het huidige niveau (minimaal 100k). Dit brengt het totale tekort in de richting van 3 tot 5 miljoen. De algemene reserve is niet toereikend voor een dergelijk tekort, waardoor bezuinigingen gevonden zouden moeten worden in die orde van grootte.

Gedacht wordt aan de volgende bezuinigings- en inkomstenverhogende maatregelen. De weergegeven bedragen zijn indicatief, alleen de structurele besparingen zijn meegenomen. Incidentele opbrengsten zullen worden aangewend ter versterking van het weerstandsvermogen van de gemeente. De uiteindelijke uitwerking van deze bezuinigingen verloopt via de reguliere begrotingscyclus.

	Indicatief budget in begroting	Beoogd Financieel effect	Overwegingen
Mogelijke aanpassingen begroting			
Taakstellende aanpassing minimabeleid		-25.000	
Declaratiefonds terugbrengen naar 120%	77.000		Geen bedrag, wel taakstelling op totale minimabeleid
Onderdelen declaratiefonds afbouwen: computerbeveiliging, bedrag declaratiefonds, zwemlessen	77.000		Geen bedrag, wel taakstelling op totale minimabeleid
Minimabeleid: CAV terugbrengen naar 110%	183.846		Geen bedrag, wel taakstelling op totale minimabeleid
Minimabeleid: CAV afschaffen	183.846		Geen bedrag, wel taakstelling op totale minimabeleid
Sociaal Domein brede taakstelling		-25.000	
Minder preventieactiviteiten jeugd			Geen bedrag opgenomen, wel onderdeel van de brede taakstelling op het sociaal domein.
Klanttevredenheidsonderzoek Jeugd en Participatie	10.000	-10.000	
Activiteitenbudget onderwijs	20.000	-20.000	Onderwijsbeleid beperken tot wettelijke taken
Ambtelijke inzet onderwijs verlagen	80.000	-40.000	Onderwijsbeleid beperken tot wettelijke taken
Subsidiebeleid taakstelling	1.584.000	-150.000	
Subsidiebeleid aanpassen welzijnsorganisaties	758.104		Onderdeel van taakstelling op gehele subsidieportefeuille
Subsidiebeleid aanpassen culturele subsidies	73.000		Onderdeel van taakstelling op gehele subsidieportefeuille
Subsidiebeleid aanpassen: zwembad	27.156	0	Er wordt niet op het Amstelbad bezuinigd.
Subsidiebeleid aanpassen: bibliotheken versoberen	355.862		Onderdeel van taakstelling op gehele subsidieportefeuille
WMO beleid: Bestrijding eenzaamheid	20.000	-	Onderdeel van taakstelling op gehele subsidieportefeuille

	Indicatief budget in begroting	Beoogd Financieel effect	Overwegingen
Mogelijke aanpassingen begroting			
Duurzaamheid (ambtelijke inzet verlagen)	80.000	-25.000	Uitzoeken hoe maximaal gebruik kan worden gemaakt van doeluitkeringen. Niet bezuinigen op inzet.
Buurthuis Waver verkopen	-5.000	0	De mogelijkheden voor besparing worden onderzocht, maar nog geen bedrag op voorhand aan gekoppeld.
Leges verhogen tot volledig kostendekkend niveau		-	Mogelijkheid onderzoeken. Is al bestaand beleid, dus kan nu nog geen bedrag aan worden gekoppeld
Parkeertarieven aanpassen conform tarief Amsterdam	694.000	-	Zit al in begroting
Betaald parkeren uitbreiden	694.000	-	Mogelijk wel in de toekomst als dit is ter voorkoming van parkeeroverlast.
Parkeervergunningen - kosten verhogen		-	Maximaal kostendekkend
Centrumplan uitvoeren voor lagere kosten	80.000	-40.000	Zie tekst coalitieakkoord
Kwaliteitsverbetering gemeentelijke organisatie	1.485.000	-1.200.000	Beperking van de aangekondigde formatieuitbreiding
Toerisme en recreatie, inzet aanpassen		-40.000	
Harmonisatie van beleid en vertegenwoordiging			Mogelijkheden onderzoeken, zie tekst coalitieakkoord over samenwerking
Verhogen ozb tarieven woningen	2.074.000	-311.100	15% verhoging
Verhogen ozb tarieven niet-woningen	3.291.000	-493.650	15% verhoging
Verlagen rioolheffing (afschrijven in plaats van sparen)			Geen effect gemeentelijke begroting, maar levert compensatie verhoging ozb
Invoeren reclamebelasting en precariobelasting	-	-200.000	
Exploitatie Dorpshuis uitbesteden (horeca)		-2.500	
Handhavingsinzet prioriteit leggen bij bestuurlijke boetes		-50.000	
Toeristenbelasting conform Amsterdam	276.000	-	Is bestaand beleid
Verhogen forensenbelasting	43.000	-100.000	
Niet indexeren gemeentelijke budgetten		-	0-lijn hanteren bij kadernota
Ingroeipad herverdeling gemeentefonds aangepast naar max € 7,50 per inwoner / jr		-100.000	
Aanpassing uitkering gemeentefonds (accres en opschalingskorting) Maart circulaire		-300.000	
		-3.132.250	